

SUKAKTIS

„Gervelė“ ir toliau skraidys

Laima STONKUVIENĖ

Kretingos kultūros centro folkloro ansamblis „Gervelė“ šeštadienį kretingiškiams dovanojo šventę „Nie brongesni krašta, kap tuo, katram gėmiau“. Pusantros valandos žiūrovų dėmesį priklausčiusiu koncertu-spektakliu, kuriame papasakotas žmogaus gyvenimas nuo jo gimimo iki pat mirties, paminėtas kolektyvo 25-erių gyvavimo metų jubiliejus.

„Žmogaus gyvenimas, metų laikai ir dienos darbų ciklas turi savo pradžią ir pabaigą. Bet pabaiga nesibaigia – gimsta naujas žmogus ir vėl viskas prasideda iš naujo. Tą žiūrovui ir norėjome pasakyti bei parodyti. Džiaugiamės, kad sumanymas pasiteisino, nes sulaukėme labai daug gerų ir gražių atsiliepimų, – „Švyturiui“ pasakojo šventės akimirkomis ir įspūdiškai tebegyvenanti „Gervelės“ vadovė Elena Šalkauskienė.

Kadangi gyvenimo, vadovės žodžiais, vien daina ir šoku neparodysi, programoje būta ir daug pasakojimų – pačių „Gervelės“ narių prisiminimų iš vaikystės, jaunystės laikų. Juos liko tik „prižiūrėti“ prie dainos ar šokio.

„Per repeticijas, prisimindami nueitą gyvenimo kelią, ir verkėme, ir juokėmės. Kiekvienas iš mūsų jaučiame sentimentus tam, kas praėjo ir jau niekada nebegrįš. Jautėme, kad tai nesvetima ir mūsų kolektyvo gerbėjams“, – kalbėjo „Gervelės“ vadovė.

Folkloro kolektyvas „Gervelė“ įsikūrė 1989 metais. Pirmoji kolektyvo vadovė buvo Centro etnokultūros veiklos organizatorė Diana Brazdėikienė. Pirmieji žingsniai nebuvo lengvi, tačiau labai palaikė didelis žmonių noras dainuoti liaudies dainas, atgaivinti tarybinio laikotarpio primirštas tradicijas. Gyvavimo pradžioje ansamblyje dainavo ir šoko 15 entuziastų. Vėliau ansamblių skaičius augo, prisijungė muzikantai. Šiuo metu ansamblyje šoka, groja ir dainuoja 20 žmonių.

„Kiek man žinoma, šis folkloro ansamblis „gimė“ tuometės kultūros centro direktorės Konstancijos Macienės dėka. Pagal paskyrimą į Kretingą dirbti atvažiavusiai Dianai ji pasiūlė burti tokį kolektyvą, – pasakojo E. Šalkauskienė. – Pirmoji išmokta daina buvo apie gervelę, tad pasirinktas ir toks ansamblio pavadinimas. Nuo pat pirmųjų dienų „Gervelėje“ iki šiol yra Vytautas Kubilinskas ir Zina Jančiauskienė.

Kūrybinės veiklos 25-metį atšventusi „Gervelė“: sėdi (iš kairės) Adomas Aleksandravičius, Jadvyga Vaišnorienė, Zina Jančiauskienė, Regina Vičiulienė, Petronėlė Prišmontienė. Stovi pirmoje eilėje (iš kairės) – Janina Jonušienė, Danutė Martinauskienė, Jadvyga Vaitelienė, Jovita Lygnugarienė, kolektyvo vadovė Elena Šalkauskienė, Salomėja Armalienė, Jadvyga Balčiūnienė, Stanislava Zakliškienė. Stovi antroje eilėje (iš kairės) – Gediminas Kiškis, Adolfas Martinauskas, Kostas Valaitis, Donatas Vaičiulis, Jonas Vičiulis, Kostas Valužis, Vytautas Kubilinskas.

nė, o vyriausias kolektyvo narys yra 85-erių Adomas Aleksandravičius. Visi kolektyvo nariai – jau garbaus amžiaus, skirtingų profesijų, bet muzikanto nėra nė vieno“.

Keletą metų ansamblio vadovai keitėsi, paskui 10 metų iki 2008-ųjų jam vadovavo Danutė Černienė. Tuo laikotarpiu „Gervelė“ užaugo, subrendo, tapo žinoma respublikoje, išsikovojo teisę dalyvauti respublikinėse dainų šventėse. „Gervelė“ parengė nemažai programų – „Dainos apie gamtą“, „Pakeliu į Mėigalių dvarą“, „Aš pamilau lauko gėlę“ ir kt., kurias pristatė įvairiuose renginiuose, folkloro festivaliuose. 2007 m. dalyvavo tarptautiniame folkloro festivalyje „Tek saulužė ant maružių“ Nidoje, yra nuolatinis Jurginių šventės Palangoje ir folkloro šventės „Padainiokem po lėpuom“ Kretingoje dalyvis.

Klaipėdietė E. Šalkauskienė kolektyvui pradėjo vadovauti prieš aštuonerius metus. „Kaip

dabar pasakoja ansambliciai, iš pradžių jiems atrodžiau labai piktą, reikli, manęs jie kaip ir prisibijoję, – juokėsi „Gervelės“ vadovė. – Tačiau greitai supratau, kad atėjau turėdama daug sumanymų, didelį norą siekti, kad kolektyvas augtų, stiprėtų, taptų žinomas. Šiandien visi ansambliciai patys ir dainuoja, ir šoka, viską daro savarankiškai, pasiekė tokį lygį, kad aš galėčiau sėdėti salėje ir jų ramiauusiai klausytis. Kai kolektyvas gali dainuoti be vadovo – labai didelis pasiekimas. Perna „Gervelėi“ suteikta pirmoji kategorija – ją gauna aukščiausio meninio lygio kolektyvai, žinomi visoje šalyje. Esame geriausias Žemaitijos regiono folkloro kolektyvas – tokį apdovanojimą už ilgą kūrėjų kūrybinę veiklą puoselėjant etnines tradicijas ir liaudies muziką skyrė Lietuvos tautinės kultūros globos taryba“.

Su E. Šalkauskiene kolektyvas paruošė kelias temines koncertines programas: „Jurgi, šildyk

nę plokštelę „Kretingos rajono folkloro kolektyvų dainos ir muzika“.

2013 m. ansamblis dalyvavo projekte „100 procentų žemaičiai“, kurio metu kartu su Kultūros centro Egidijaus Radžiaus teatro aktoriams pastatė žemaitišką vaidinimą pagal Žemaitės pjesę „Trys mylimos“ – „Liodvėks ē vėšė kėtė...“. Ansamblio dalyviams tai taip patiko, kad ši kolektyvų draugystė nenutrūko ir 2014 m. gimė dar vienas projektas – muzikinė inscenizacija panaudojant liaudiškus romansus „Mylėk kaip mylėjai“, kuri su dideliu pasisekimu buvo atlikta tradicinės romanų atlikėjų šventės „Suskinsiu aš...“ metu. Bendrų projektų „Gervelė“ turi ir su kitais E. Šalkauskienės vadovaujama kolektyvais – Klaipėdos tradicinės instrumentinės muzikos ansambliu „Senoliai“ bei vaiku ir jaunimo folkloro kolektyvu „Alkiukai“.

„Sulaukėm 25-mečio, tačiau niekas nesikeičia – skaičiuosim naujus „Gervelės“ veiklos metus, ir toliau rimtai repetuosim, dalyvausime įvairiuose renginiuose, festivaliuose. Labai tikiuosi, kad „Gervelė“ sėkmingai skraidys dar ne vieną dešimtmetį“, – sakė Elena Šalkauskienė, už meilę ir pagarbą etninei kultūrai apdovanojama Kretingos rajono savivaldybės nominacija.